

Jean Monnet Chair
EU Tax Policy & Administration

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Tax Flash

18/7/2019

**ΠΑΡΑΝΟΜΟΙ ΟΙ ΜΕΙΩΜΕΝΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΤΟ ΤΣΙΠΟΥΡΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΤΣΙΚΟΥΔΙΑ -
ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΕΕ**

Tax Flash

Παράνομοι οι μειωμένοι φορολογικοί συντελεστές στο τσίπουρο και στην τσικουδιά - Καταδίκη της Ελλάδας από το ΔΕΕ

Παράνομοι οι μειωμένοι φορολογικοί συντελεστές στο τσίπουρο και στην τσικουδιά - Καταδίκη της Ελλάδας από το ΔΕΕ

Στην απόφαση του έβδομου τμήματος του ΔΕΕ της 11ης Ιουλίου 2019 στην υπόθεση C-91/18, με αντικείμενο προσφυγή λόγω παραβάσεως δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ, που ασκήθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 2018 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, κρίθηκε ότι η Ελληνική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει:

– από τα άρθρα 19 και 21 της οδηγίας 92/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την εναρμόνιση των διαρθρώσεων των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στην αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά, σε συνδυασμό με το άρθρο 23, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας, καθόσον θέσπισε και διατήρησε σε ισχύ νομοθεσία η οποία προβλέπει την εφαρμογή συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης μειωμένου κατά 50 % σε σχέση με τον κανονικό εθνικό συντελεστή στο τσίπουρο και την τσικουδιά που παράγονται από τις επιχειρήσεις απόσταξης, τους αποκαλούμενους «συστηματικούς αποσταγματοποιούς», και

– από τα άρθρα 19 και 21 της οδηγίας 92/83, σε συνδυασμό με το άρθρο 22, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας και με το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/84/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την προσέγγιση των συντελεστών των ειδικών φόρων κατανάλωσης για την αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά, καθόσον θέσπισε και διατήρησε σε ισχύ νομοθεσία η οποία προβλέπει, υπό τις προϋποθέσεις που η ίδια καθορίζει, την εφαρμογή σημαντικά μειωμένου συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης στο τσίπουρο και την τσικουδιά που παράγονται από τους μικρούς αποσταγματοποιούς, τους αποκαλούμενους «διήμερους».

Ειδικότερα κρίθηκε ότι η ελληνική νομοθεσία (Νόμος 3845/2010 και Νόμος 2969/2001) που προβλέπει την εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης στο τσίπουρο και την τσικουδιά που παράγουν οι επιχειρήσεις απόσταξης και σημαντικά μειωμένου συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης στο τσίπουρο και την τσικουδιά που παράγουν οι μικροί αποσταγματοποιοί αντιβαίνει προς το δίκαιο της Ένωσης.

Tax Flash

**Παράνομοι οι μειωμένοι
φορολογικοί συντελεστές στο
τσίπουρο και στην τσικουδιά -
Καταδίκη της Ελλάδας από το
ΔΕΕ**

Ως προς την πρώτη αιτίαση:

Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της Επιτροπής, η ελληνική νομοθεσία αντίκειται στις οδηγίες για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης για τα αλκοολούχα ποτά αλλά και στις αρχές της Συνθήκης ΣΛΕΕ οι οποίες απαγορεύουν στα κράτη μέλη να επιβάλλουν άμεσα ή έμμεσα στα προϊόντα άλλων κρατών μελών φόρους υψηλότερους από εκείνους που επιβαρύνουν τα ομοειδή εθνικά προϊόντα. Η Επιτροπή μάλιστα υπογραμμίζει ότι το τσίπουρο και η τσικουδιά μπορεί να βρίσκονται σε σχέση ανταγωνισμού με αλκοολούχα ποτά όπως το ουίσκι, το τζιν και η βότκα.

Βάσει της επίμαχης εθνικής νομοθεσίας, στο τσίπουρο και την τσικουδιά που παράγουν οι επιχειρήσεις απόσταξης, οι αποκαλούμενοι «συστηματικοί αποσταγματοποιοί», εφαρμόζεται συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης μειωμένος κατά 50 % σε σχέση με τον κανονικό εθνικό συντελεστή, ενώ τα αλκοολούχα ποτά που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη υπόκεινται στον κανονικό συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης.

Όσον αφορά την προβλεπόμενη στο άρθρο 23 της οδηγίας 92/83 εξαίρεση από την αρχή η οποία απορρέει από τα άρθρα 19 και 21 της εν λόγω οδηγίας και επιτάσσει την εφαρμογή του ίδιου συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης σε όλα τα προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης επί της αιθυλικής αλκοόλης, η εν λόγω εισάγουσα παρέκκλιση διάταξη αναφέρεται σαφώς, ως προς την Ελληνική Δημοκρατία, μόνο σε ένα «αλκοολούχο ποτό με άνισο», δηλαδή το ούζο. Ως κατά παρέκκλιση διάταξη που καθιερώνει καθεστώς εξαίρεσης από τη γενική αρχή του καθορισμού των συντελεστών των ειδικών φόρων κατανάλωσης, το άρθρο 23, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας πρέπει να ερμηνεύεται στενά.

Tax Flash

**Παράνομοι οι μειωμένοι
φορολογικοί συντελεστές στο
τσίπουρο και στην τσικουδιά -
Καταδίκη της Ελλάδας από το
ΔΕΕ**

Μολονότι το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει ότι η αρχή της φορολογικής ουδετερότητας μπορεί να αντικατοπτρίζει, σε διαφορετικό πλαίσιο, την αρχή της ίσης μεταχείρισης (πρβλ. απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2011, The Rank Group, C-259/10 και C-260/10, EU:C:2011:719, σκέψη 61 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), εντούτοις έχει διευκρινίσει ότι αυτή δεν επιτρέπει αφεαυτής τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής μιας απαλλαγής. Πράγματι, η αρχή αυτή δεν είναι κανόνας πρωτογενούς δικαίου, αλλά ερμηνευτική αρχή η οποία πρέπει να εφαρμόζεται παράλληλα με την αρχή ότι οι απαλλαγές πρέπει να ερμηνεύονται στενά (πρβλ. απόφαση της 19ης Ιουλίου 2012, Deutsche Bank, C-44/11, EU:C:2012:484, σκέψη 45).

Επομένως, με βάση το Δικαστήριο, η προσέγγιση της Ελληνικής Δημοκρατίας, με την οποία επιχειρείται η διασταλτική ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 23, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/83 υπό το πρίσμα του άρθρου 110 ΣΛΕΕ ώστε να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής της το τσίπουρο και η τσικουδιά, πρέπει να απορριφθεί.

Ως προς τη δεύτερη αιτίαση:

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, σύμφωνα με την επίμαχη ελληνική νομοθεσία για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, αφενός, το τσίπουρο και η τσικουδιά που παράγουν οι μικροί αποσταγματοποιοί υπόκεινται σε φορολόγηση ύψους 0,59 ευρώ ανά χιλιόγραμμο, το οποίο αντιστοιχεί σε 59 ευρώ ανά εκατόλιτρο. Η φορολόγηση όμως αυτή είναι σημαντικά χαμηλότερη από την επιτρεπόμενη δυνάμει του άρθρου 22, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/83 μείωση κατά 50 %, σε σχέση με τον ελάχιστο κανονικό συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης που έχει καθοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/84 και ανέρχεται στα 550 ευρώ ανά εκατόλιτρο καθαρής αλκοόλης.

Αφετέρου, κατά την Επιτροπή, η εν λόγω ελληνική νομοθεσία δεν προβλέπει, για τους μικρούς αποσταγματοποιούς, τους αποκαλούμενους «διήμερους», ανώτατα όρια παραγωγής κείμενα εντός των ορίων που θέτει το άρθρο 22, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/83, στην προκειμένη περίπτωση παραγωγή μικρότερη από δέκα εκατόλιτρα καθαρής αλκοόλης ετησίως.

Tax Flash

**Παράνομοι οι μειωμένοι
φορολογικοί συντελεστές στο
τσίπουρο και στην τσικουδιά -
Καταδίκη της Ελλάδας από το
ΔΕΕ**

Κατά το Δικαστήριο είναι πέραν πάσης αμφιβολίας ότι, όσον αφορά το τσίπουρο και την τσικουδιά που παράγουν οι μικροί αποσταγματοποιοί, οι αποκαλούμενοι «διήμεροι», η ελληνική νομοθεσία περί ειδικών φόρων κατανάλωσης δεν τηρεί τους ελάχιστους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης για την αιθυλική αλκοόλη τους οποίους προβλέπουν τα άρθρα 19 και 21 της οδηγίας 92/83, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της οδηγίας 92/84.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η Ελληνική Δημοκρατία, καθόσον θέσπισε και εφάρμοσε νομοθεσία η οποία προβλέπει ότι, υπό τις προϋποθέσεις που η ίδια καθορίζει, το τσίπουρο και η τσικουδιά που παράγονται από τους μικρούς αποσταγματοποιούς, τους αποκαλούμενους «διήμερους», υπόκειται σε συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης ύψους 59 ευρώ ανά εκατόλιτρο, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 19 και 21 της οδηγίας 92/83, σε συνδυασμό με το άρθρο 22, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής και με το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/84.

Καταληκτικά, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, λαμβανομένων υπόψη των σκοπών της εν λόγω οδηγίας καθώς και του γράμματος της δέκατης έβδομης αιτιολογικής της σκέψης, η οποία κάνει λόγο για απαγόρευση της στρέβλωσης του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς, ο νομοθέτης της Ένωσης δεν είχε την πρόθεση να επιτρέψει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν, κατά τη διακριτική τους ευχέρεια, καθεστώτα που παρεκκλίνουν από τα προβλεπόμενα στην οδηγία 92/83 (απόφαση της 10ης Απριλίου 2014, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, C-115/13, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:253, σκέψη 35).

Tax Flash

Παράνομοι οι μειωμένοι
φορολογικοί συντελεστές στο
τσίπουρο και στην τσικουδιά -
Καταδίκη της Ελλάδας από το
ΔΕΕ

Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, όσον αφορά τα αποτελέσματα των απαλλαγών μικρών ποσοτήτων αιθυλικής αλκοόλης στην εσωτερική αγορά, όταν ένα ζήτημα ρυθμίζεται με εναρμονισμένο τρόπο σε επίπεδο Ένωσης, κάθε εθνικό μέτρο σχετικό με το ζήτημα αυτό πρέπει να αξιολογείται υπό το πρίσμα των διατάξεων του εν λόγω μέτρου εναρμόνισης (πρβλ. απόφαση της 10ης Απριλίου 2014, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, C-115/13, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:253, σκέψη 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

Τέλος, μολονότι η δέκατη έκτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 92/83 αναφέρει ότι επιτρέπεται στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν μειωμένους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης ή απαλλαγές για ορισμένα προϊόντα περιφερειακού ή παραδοσιακού χαρακτήρα, τούτο δεν σημαίνει εντούτοις ότι μια εθνική παράδοση μπορεί αφεαυτής να απαλλάξει τα εν λόγω κράτη μέλη από τις υποχρεώσεις που υπέχουν από το δίκαιο της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 10ης Απριλίου 2014, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, C-115/13, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:253, σκέψη 44 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

Επικοινωνία:

Κατερίνα Σαββαΐδου, Επίκουρη Καθηγήτρια ΑΠΘ, Κάτοχος της Έδρας, ADIT

Βασιλική Αθανασάκη, Διδάκτωρ Δημοσίου και Φορολογικού Δικαίου, ADIT, Ερευνήτρια της Έδρας

E-mail: jeanmonnetchair.eutaxpolicy@gmail.com

Website:

<https://jean-monnet-chair-eu-tax-policy-administration.webnode.gr/>

Για να λαμβάνετε e-mails σχετικά με αυτό το θέμα, παρακαλώ όπως αποστείλετε ένα email με τη λέξη “Subscribe” στο πεδίο του θέματος.

Το υλικό αυτό περιέχει αποκλειστικά και μόνο γενικές πληροφορίες και η έδρα *Jean Monnet* στην Ευρωπαϊκή Φορολογική Πολιτική και Διοίκηση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης δεν δύναται να εκληφθεί ότι δι' αυτού παρέχει συμβουλές ή υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, προτείνουμε ότι οι αναγνώστες θα πρέπει να αναζητήσουν εξειδικευμένες συμβουλές σχετικά με κάθε ειδικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν. Η έδρα *Jean Monnet* στην Ευρωπαϊκή Φορολογική Πολιτική και Διοίκηση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης δεν αποδέχεται ευθύνη για οιαδήποτε ζημία υποστεί οποιοσδήποτε που βασίσθηκε στο παρόν. Το εν λόγω υλικό απηχεί αποκλειστικά την άποψη των συγγραφέων και σε καμία περίπτωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του *Education, Audiovisual and Culture Executive Agency*, τα οποία δεν ευθύνονται για οποιαδήποτε τυχόν χρήση των περιεχόμενων πληροφοριών.

Στην Έδρα *Jean Monnet* σεβόμαστε την ιδιωτικότητά σας και δεσμευόμαστε να διασφαλίζουμε το απόρρητο και την εμπιστευτικότητα των προσωπικών σας δεδομένων. Σε συμμόρφωση με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (679/2016/EE - GDPR), χρειαζόμαστε τη συναίνεσή σας για να σας ενημερώνουμε για τις δραστηριότητες της Έδρας και να σας προσκαλούμε σε εκδηλώσεις, ομιλίες και συνέδρια που διοργανώνει. Μπορείτε να ανακαλέσετε οποτεδήποτε την παραπάνω συναίνεσή σας, καθώς και να ασκήσετε τα δικαιώματα που σας παρέχει η σχετική με τα προσωπικά δεδομένα νομοθεσία.

Νομική Σχολή ΑΠΘ, Πανεπιστημιούπολη, 54124 Θεσσαλονίκη, T: +30 2310 996510, F: +30 2310 995272, E: info@law.auth.gr

© 2019 Όλα τα δικαιώματα κατοχυρωμένα.

Για να μη λαμβάνετε emails σχετικά με αυτό το θέμα, παρακαλώ όπως αποστείλετε ένα απαντητικό email με τη λέξη “Unsubscribe” στο πεδίο του θέματος.